

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.
Katedra obchodního práva
PF UK

Posudek k diplomové práci Ondřeje Jančaříka
na téma „Bezdůvodné obohacení v obchodním právu“

Rozsah práce: 54 stran

Datum odevzdání práce: 14. listopadu 2013

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant zvolil téma nikterak nové. Na aktuálnosti mu nicméně dodává vývoj v právní úpravě, ale také průběžně narůstající objem judikatury. Obávám se, že ani jeden z uvedených vstupů diplomant v práci nezohlednil dost. Ač práce vychází ze stavu ke dni 30. října 2013, těžiště jejího obsahu se pojí ještě k právu starému. Nové právní úpravě se autor věnuje jen okrajově. Ani analýzu judikatury dostupné k dosavadnímu právu nelze mít za dostatečnou. Význam některých rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněných v práci diplomant neinterpretuje správně. Jiná, klíčová, v práci postrádám.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody)

Téma lze hodnotit jako středně náročné. K novému civilnímu právu dosud existuje jen minimum odborných pramenů. Je tudíž zřejmé, že diplomant se musel v části materie zorientovat „na vlastní pěst“. Totéž se týká rozhodnutí Nejvyššího soudu z poslední doby, když ani mnohá z nich dosud nebyla doktrinálně zpracována. Diplomant tak byl odkázán především na vlastní rešerše. Obávám se, že je neprovedl. Jinak by mu některá z těchto rozhodnutí sotva mohla uniknout.

3. Kritéria hodnocení práce

A. Splnění cíle práce

Diplomant si vytkl cíl „detailněji a v užších souvislostech“ rozebrat vybraná specifika bezdůvodného obohacení v obchodním právu. Obávám se nicméně, že tento cíl nenaplnil. Práce nepodává detailní a bohužel místy ani věrný obraz ani o těch otázkách, na něž diplomant zaměřil svou pozornost. O detailním rozboru nového civilního práva vůbec nemluvě.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Autenticita předložené práce je evidentní. Nepochybuji o tom, že dílo je výsledkem diplomantovy samostatné práce.

C. Logická stavba práce

Systematika práce je přehledná. Domnívám se jen, že diplomant (vzhledem k vymezenému tématu) měl upustit od obecných úvodů (například k bezdůvodnému obohacení či jeho vztahu k náhradě škody), které jsou jen zběžné, kusé a povrchní, tématu práce nic nepřinášejí a působí spíše samoučelně. Navíc se v nich dopouští chyb či nepřesností (viz níže).

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Diplomantova práce s dostupnými prameny je precizní, poznámkový aparát bohatý a rovněž tak seznam použité literatury. V práci nicméně postrádám širší reflexi dostupné judikatury (viz níže). Po formální stránce bych poznámkovému aparátu také vytknul opakované plné citace odkazovaných děl.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubku diplomantovy provedené analýzy mám za nedostatečnou. Pasáže věnované dosavadní úpravě dopadly lépe. Také je však poznamenala diplomantova špatná reflexe judikatury. Zcela chybně např. diplomant posoudil vztah obou rozhodnutí předkládaných k otázce délky promlčecí lhůty u nároků na vydání bezdůvodného obohacení v obchodněprávních vztazích. Je chybou domnívat se, že jsou rovnocenná. Není pravdou, že autorem druhého z nich je senát č. 32, jak diplomant uvádí na str. 23. Ze správného označení spisové značky na str. 22 se jasně podává, že toto rozhodnutí vydal senát č. 35. Diplomant nechť sám uvede na pravou míru, jaký je mezi těmito senáty rozdíl a co z toho plyne pro vztah obou rozhodnutí. V souvislosti s tzv. „třetí fází soudní praxe“ (str. 24 až 26) diplomant cituje jen rozhodnutí senátu č. 28 z roku 2010. Zamlčuje však, jak důležité rozhodnutí Nejvyšší soud k otázce aplikace § 107 odst. 3 ObčZ vydal o několik let později a ve kterém senátu se tak stalo. V pasážích věnovaných vztahu § 351 odst. 2 ObchZ a právní úpravy bezdůvodného obohacení (str. 33) analýzu judikatury postrádám zcela. Totéž se týká rozhodnutí ke směnečnému obohacení (str. 50 až 52). Ani je diplomant v práci neuvádí, ač existují a jsou významná. Ledabyly zpracované jsou diplomantovy pasáže k novému civilnímu právu. Přitom i zde bylo možné identifikovat řadu otázek, klíčových z hlediska obchodního práva. Na str. 32 např. diplomant uvádí, že ochrana slabší strany se prosadí zejména v závazcích mezi podnikatelem a spotřebitelem. Jak tomu ale bude ve vztazích mezi podnikateli, případně podnikatelem a veřejným zadavatelem? Bude i jednu z jejich stran možné pokládat za slabší a chránit? Ve kterých případech?

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úroveň práce je odpovídající, dílo je přehledně strukturováno do kapitol a podkapitol. Rovněž grafická stránka díla vyhovuje požadovanému standardu. Snad jen na str. 30 jsem zaznamenal problémy s grafikou. Věty jsou přetrženy v půli řádku a některé dokonce nedokončeny.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Jazyková i stylistická úroveň práce je dobrá. Překlepy či chyby se v ní prakticky nevyskytují.

4. Případná další vyjádření k práci

V práci jsem zaznamenal též několik problematických či chybných tvrzení. Nerozumím např. zmínce o zavinění coby předpokladu deliktní odpovědnosti, pojednává-li práce o vztazích obchodněprávních (str. 6). Pochybuji též o správnosti teze o tom, že nezbytnou podmínkou pro vznik práva na vydání bezdůvodného obohacení je majetková újma na straně oprávněného (str. 7). O nepochopení významu § 423 odst. 2 NOZ, myslím, svědčí, jak diplomant z dikce tohoto ustanovení dovozuje, že „nároku z porušení firemního práva se může domáhat pouze majitel takové firmy.“ (str. 41). Zmíněná citace v sobě ostatně sama o sobě zahrnuje několik věcných nepřesností.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Očekávám, že diplomant dohledá soudní rozhodnutí, jež v práci postrádám a na něž upozorňuji ad 3. E. shora, poreferuje o jejich právních závěrech i významu a přesvědčí komisi o jejich dokonalé znalosti, včetně pochopení jejich vzájemných vazeb a hierarchie. Dále uvítám, zodpoví-li diplomant mé další dotazy kladené tamtéž, jakož i uvede na pravou míru tvrzení vytýkaná ad 4. výše.

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

Vzhledem k uvedeným závěrům práci celkově hodnotím s rozpaky. Pokládám ji sice snad ještě za způsobilou obhajoby i obhajitelnou. Konečné hodnocení nicméně ponechávám závislým na průběhu ústní obhajoby. Nevylučuji přitom ani závěr, že by měla být diplomantovi vrácena k přepracování.

V Praze dne 11. ledna 2014

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.